

"Zaman değiştikçe, hükümler de değişir." Hz. İsa zamanında şarap helal kılındıysa bunun hikmeti ne olabilir?

Dinin hükümleri **esasat** ve **füruat** olmak üzere iki kısımdır. **Esasat** değişmesi mümkün olmayan ve her zaman ve mekanda aynı ile devam eden hükümlere denir. İmanın esasları ve ibadetin temel meseleleri buna örnek olarak gösterilebilir.

Füruat ise zamanlara ve mekanlara göre değişip başkalaşan hükümlerdir. Ekseriyetle insanların toplumsal ve bireysel hayatlarını tanzim edip düzenleyen hükümlerdir. Mesela geçmiş kavimlere ganimet yasak iken, İslam'da meşrudur. Yine İsrailoğullarında zekat malları yakılırken, İslam dininde fakir fukaraya veriliyor ve benzeri... Üstad Hazretleri bu meselenin özüne şöyle işaret ediyor:

"Asırlara göre şeriatler değişir. Belki bir asırda, kavimlere göre ayrı ayrı şeriatler, peygamberler gelebilir ve gelmiştir. Hâtemü'l-Enbiyadan sonra, şeriat-i kübrâsı her asırda her kavme kâfi geldiğinden, muhtelif şeriatlere ihtiyaç kalmamıştır. Fakat teferruatta, bir derece ayrı ayrı mezheplere ihtiyaç kalmıştır."

"Enbiya-yı sâlife zamanında tabakat-ı beşeriye birbirinden çok uzak ve seciyeleri hem bir derece kaba, hem şiddetli ve efkârca iptidaî ve bedeviyete yakın olduğundan, o zamandaki şeriatler, onların haline muvafık bir tarzda ayrı ayrı gelmiştir. Hattâ bir kıt'ada, bir asırda ayrı ayrı peygamberler ve şeriatler bulunurmuş."(1)

Bu zaviyeden bakarsak; şarap esasa dair bir mesele olmayıp, feri bir meseledir. Dolayısı ile şarabın peygamberlerin şeriatlarında farklı hükümler alması makul ve mantıklıdır. Lakin řu şeriatta helaldi diyebilmek için delil ve kaynak gerekir. Hazreti İsa (as)'in dininde şarabın helal olduğu Risale-i Nur'da řu şekilde geçmektedir:

"Allahu a'lem, bunun hikmeti şudur ki: Nasıl ki emr-i İlâhî ile İsa Aleyhisselâm, şeriat-ı Mûseviyede bir kısım ağır tekâlifi kaldırıp şarap gibi bazı müştehiyâtı helâl etmiş; aynen öyle de büyük Deccal, şeytanın iğvâsı ve hükmüyle şeriat-ı İseviyenin ahkâmını kaldırıp Hıristiyanların hayat-ı içtimaiyelerini idare eden rabitaları bozarak anarşistliğe ve Ye'cüc ve Me'cüc'e zemin hazır eder. Ve İslâm Deccalı olan 'Süfyan' dahi, şeriat-ı Muhammediyenin (a.s.m.) ebedî bir kısım ahkâmını nefis ve şeytanın desiseleriyle kaldırmaya

alışarak, hayat-ı beşeriyenin maddî ve mânevî rabitalarını bozarak, serkeş ve sarhoş ve sersem nefisleri başıboş bırakarak hürmet ve merhamet gibi nuranî zincirleri çözer, hevesat-ı müteaffine bataklığında birbirine saldırmak için cebrî bir serbestiyet ve ayn-ı istibdat bir hürriyet vermek ile dehşetli bir anarşistliğe meydan açar ki, o vakit o insanlar gayet şiddetli bir istibdattan başka zapt altına alınamaz."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz, Hâtime.](#)

(2) bk. [Sualar, Beşinci şua, İkinci Makam.](#)